

Zagreb
Prosinac 2013.
Godina XIX.
Cijena 5 kn
ISSN 1331-3703

Glasilno Sindikata umirovljenika Hrvatske Broj 205

Radnici i umirovljenici na Markovom trgu

Dvadesetog studenoga aktivistice i aktivisti Sindikata umirovljenika su od ranog kišnog jutra dočekivali saborske zastupnice i zastupnike, dijelili letke i nagovarali ih kako tre-

baju pročitati i zastupati njihova stajališta prigodom donošenja novog Zakona o mirovinskom osiguranju. Kako su hrvatski umirovljenici treći po siromaštvu u EU, nije neobično da je jedan od prvih zahtjeva bilo potpuno ukinjanje švicarske formule u usklađivanju mirovina.

Jedanaest zahtjeva, s jasnim obrazloženjima... Iako nitko nije odbio uzeti letak, mnogi su držali kako je neobičajeno vidjeti umirovljenike kako ih aktivistički „love“ po Markovom trgu. Ipak, mirovinski je zakon usvojen s minimalnim poboljšanjima.

Sve sindikalne središnjice istupile su iz Gospodarsko-socijalnog vijeća i 5. prosinca održale prosvjede ispred zgrade Vlade RH na Markovom trgu. Iako je ministar rada i mirovinskog sustava Mirando Mršić u posljednji trenutak iz procedure povukao Prijedlog izmjena Zakona o radu, sindikalisti su održali prosvjed protiv Zakona o radu, Zakona o povremenim poslovima i povećanja dobi za umirovljenje na 67 godina, te nastavili s organiziranjem generalnog štrajka. Među 1500 sindikalista bili su i aktivisti Sindikata umirovljenika. Zašto smo bili na prosvjedi-
ma? Poslali smo jasnu poruku kako ne želimo da naša djeca i unuci budu robovi suvremenog doba, ali i kako smo svjesni kako će se deregulacijom radnog zakonodavstva prikupljati manje mirovinskih doprinosa, što bi moglo dovesti do kolapsa prvog javnog mirovinskog stupa međugeneracijske solidarnosti.

Svim umirovljenicima, radnicima i građanima želimo čestit Božić i bolju i sretniju Novu godinu

*Čestit Božić i sretna
Nova 2014. godina*

PROGRAM FIZIKALNE REHABILITACIJE

10 PANSIONA

od 01.12.2013. do 28.02.2014. - 1.450Kn

od 01.03.2014. do 30.04.2014. - 1.690Kn

Sadržaj:

- smještaj u 1/2 sobama (sve sobe su opremljene kupatilima, kablovskom TV, direktnom telefonskom linijom, a sobe na Odjelu kardiorehabilitacije imaju i signalizaciju)
- tri obroka dnevno sa mogućnošću izbora između dva ponudena menija,
- ljeakarski pregled,
- Kontrolni ljeakarski pregled,
- grupne vježbe u trim kabinetu ili zatvorenom bazenu,
- TENS,
- dvije terapije po preporuci ljeakara (hubbard i manuelna masaža nisu uključeni u cijenu),
- vođenje medicinske dokumentacije (karton i otpusno pismo)

Doplata za 1/1 sobu – 40Kn po danu

50% popusta u XII, I i II mjesecu na sve dodatne terapije (osim hidroterapija)

Tri koraka unatrag!

MIROVINSKA REFORMA
20. 11. 2013.

SUH dijelio letke zastupnicima

U povodu uvrštenja u dnevni red saborske sjednice prijedloga zakona o

mirovinskom osiguranju, petnaestak članova Sindikata umirovljenika Hrvatske dijelili su 20. 11. 2013. letke saborskim zastupnicima.

Podsjetimo, SUH je već ranije upozorio da je riječ o opasnim izmjenama mirovinskog zakona, koje se, poslije ritualne javne rasprave, bez izmjena stavljaju na dnevni red Sabora RH.

Ovom je akcijom Sindikat umirovljenika pozvao predstavnike naroda da poslušaju glas umirovljenika i radnika

SINDIKAT UMIROVLJENIKA HRVATSKE

10 000 Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. 2
Tel/Faks: 01/ 46 55 146, 46 55 111/190
E-mail: suh@zg.t-com.hr, www.suh.hr

Zagreb, 20. studenoga 2013.

**POZIV SINDIKATA
UMIROVLJENIKA:**
**POPRAVITE
MIROVINSKI
ZAKON**

*Zastupnice i zastupnici
Hrvatskog sabora!*

1. NIJE BILO STVARNE JAVNE RASPRAVE: Javna rasprava o Nacrtu prijedloga zakona o mirovinskom osiguranju provedena je u trajanju od 15 dana, od 3. do 18. listopada 2013. godine. Ukupno je zaprimljen 171 komentar. Od toga je 6 komentara prihvaćeno (i to uglavnom kozmetički ili rektorski), 23 su prihvaćena djelomično, dok su odbijena 142 komentara. Svi prijedlozi Sindikata umirovljenika Hrvatske su odbijeni, kao i svi prijedlozi Koordinacije umirovljeničkih udruga. Tri glavne sindikalne središnje izašle su s izdvojenim mišljenjima protiv ovog zakona, ali ni to nije uvaženo.

Nema dugoročnih projekcija; nema jasne strategije; nije bilo rasprave o cjelovitoj mirovinskoj reformi; nije bilo stvarne javne rasprave; nije bilo dubinskih analiza i simulacija; prijedlozi su mijenjeni preko noći; nije ostvaren dogovor s temeljnim društvenim akterima - radnicima i umirovljenicima.

2. NEOPRAVDANO POVEĆANA DOB ZA UMIROVLJENJE: Nakon što se 2029. godine izjednači dob za umirovljenje muškaraca i žena na 65 godina života, slijedi novo prijelazno razdoblje od 2031. do 2038. – u kojem će se dob za umirovljenje povisiti na 67 godina za starosnu mirovinu, te na 62 godine za prijevremenu. Ovo rješenje odbili su svi na koje se odnosi: radnici, umirovljenici, civilne udruge, ženske organizacije, umirovljeničke i druge stranke.

Povećanje dobi za umirovljenje na 67 godina je preuranjeno, osobito za žene, jer im je očekivani životni vijek kraći za 3 godine od prosjeka EU, a nisu izvršene procjene posljedica po radnike koji u svijet rada ulaze s 19 godina ili rade na teškim poslovima, za zdravstveni sustav, po nezaposlenost mladih, na očekivano povećanje broja invalida...

3. DJELOMIČAN I DISKRIMINIRAJUĆI INSTITUT PUNOG STAŽA: Zagovarali smo uvođenje instituta punog radnog staža od 40 godina i bez uvjeta životne dobi. Uvodi se djelomični institut punog staža od 41 godine, ali uz uvjet navršeni 60 godina života. Time je hrvatska javnost prevarena, jer je najavljen samo uvjet staža, uz dodatak kako će za žene biti uvaženo postojeće prijelazno razdoblje, čime se smatra da žene u 2014. ostvaruju puni staž za 37 godina rada (s po tri mjeseca porasta godišnje).

Institut punog staža treba biti bez uvjeta dobi, a kako bi se izbjeglo jednako postupanje prema nejednakim kategorijama osiguranika za vrijeme trajanja prijelaznog razdoblja, uvjet za žene trebao bi biti proporcionalan uvjetu za starosnu mirovinu za žene.

4. USKLAĐEVINJEM MIROVINA PROTIV SIROMAŠTVA: Unatoč tome što tzv. švicarska formula snižava realnu vrijednost mirovina za 1-1,5 posto godišnje, te bez obzira na javno obećanje kako će od sljedeće godine biti ukinuta, šokantna je da ona ostaje u primjeni ako rast plaća odnosno cijena bude u zoni od 45 do 55 posto, iako se uvodi varijabilna formula u odnosu od 30:70 posto prema varijabli koja više raste.

Treba u cjelosti prijeći na varijabilnu formulu. Nismo zadovoljni prijedlogom da usklađivanje u 2014. bude kao do sada, a da se razlika isplati 1. siječnja 2015., odnosno uvijek retroaktivno. Time se neće zaustaviti rapidno siromašenje umirovljenika (treći smo po siromaštvu u EU), niti pad relativne vrijednosti mirovina (četvrti smo od dna na europskoj ljestvici).

i odupru se preuranjenom povećanju dobi za umirovljenje na 67 godina, diskriminaciji žena i prijevremenih starosnih umirovljenika, daljnjem siromašenju starijih osoba te da se založe za potpuno ukidanje tzv. švicarske formule iako se njome snižava realna vrijednost mirovina za 1 do 1,5 posto godišnje.

Nakon samo formalne i kratke javne rasprave, zakonskih izmjena bez pravih analiza, vizije i simulacija te odbijanja svih njihovih prijedloga, umirovljenicima u ovom trenutku nije ostalo ništa drugo nego za svoje argumente zatražiti potporu saborskih zastupnica i zastupnika.

“Povećanje dobi za umirovljenje na 67 godina je preuranjeno, osobito za žene, jer im je očekivani životni vijek kraći za tri godine od prosjeka EU, a nisu izvršene ni procjene posljedica na radnike koji u svijet rada ulaze s 19 godina ili rade na teškim poslovima, za zdravstveni sustav, na nezaposlenost mladih, kao i na očekivano povećanje broja invalida”, upozorili smo u letku podijeljenom pred Saborom.

Današnjom akcijom želimo upozoriti zastupnike kako ovaj zakonski prijedlog nije najbolje rješenje, jer je izostala bilo kakva dugoročna projekcija, jasna strategija i rasprava o cjelovitoj mirovinskoj reformi, naglasila je predsjednica SUH-a Jasna Petrović.

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju ponovno ne nudi potrebnu sveobuhvatnu reformu mirovinskog sustava i neće pridonijeti održivosti sustava, a još manje adekvatnosti - iako su to temeljni ciljevi svih reformi.

5. RAD BEZ ZAMRZAVANJA MIROVINE: Mirovina se ne obustavlja korisniku starijše mirovine koji može ostvariti do polovice punog radnog vremena, koriscima invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti ili djelomičnog gubitka radne sposobnosti, korisniku koji obavlja sezonske poslove u poljoprivredi ili korisniku koji ostvaruje drugi dohodak. Međutim, takvo pravo nije omogućeno za tzv. prijevremene starijše umirovljenike, s obrazloženjem kako „prijevremenu starosnu mirovinu koriste mladi osiguranci s manjim mirovinskim stažem“, iako isti u stvarnosti imaju nastuži staž. a najmanji iznos mirovine po godini ostvarenog mirovinskog staža.

Prijevretni starijše umirovljenici su kategorija koja je već višestruko doživotno penalizirana, te stoga tražimo izjednačavanje prava na rad svih umirovljenika, ali uz odgovarajuće porezne mehanizme.

6. PENALIZACIJA PRIJEVREMENIH MIROVINA: Za prijevremene mirovine novost je što se kraći staž kažnjava malo više, a značajnije smanjuje kazna za duži staž. Dok je prema dosadašnjem ZOMCO-u miškarima s 40 i više godina kazna iznosila do devet posto, sada za 40 godina staža iznosi šest posto, a za 41 i više godina ne postoji.

Penalizacija prijevremenih mirovina ima za cilj demotiviranje ranijeg odlaska u prijevremenu mirovinu. Zakonodavac zaboravlja kako je to rjeđe stvar izbora, a više jedino rješenje za preživljavanje, jer je velik dio radnika prinudno otjeran u prijevremene mirovine, a to sada predstoji u javnom sektoru.

7. NAGRAĐIVANJE DULJEG RADA: Uz nagrađivanje rada nakon 35 godina staža i 65. godine života po 0,15 posto, uvodi se nagrađivanje po 0,34 posto nakon 41 godine staža i 65. godine života. Ovakav bonus mogu ostvariti samo sveučilišni profesori, liječnici, odvjetnici, elite profesije i kojima poslodavac odobri rad nakon 65. godine života i koji su počeli raditi u 25. godini života.

Treba ukinuti pogodovanje samo određenim kategorijama radnika i umirovljenika, te uvesti nagrađivanje svakog mjeseca staža nakon 41. godine rada, i to za sve.

8. PRINUDNO U BANKE: Mirovine će se isplaćivati putem banaka (rok za dostavu tekućeg računa je šest mjeseci od stupanja zakona na snagu), a samo iznimno putem pošte pod uvjetom da korisnik sam snosi troškove isplate, s time da je predviđena iznimka za određene korisnike. To će izazvati brojne probleme u udaljenim mjestima i selima, a neće bitno smanjiti troškove isplata niti spasiti državni proračun.

Protivima se ovakvom prinudnom i sveobuhvatnom ukidanju dostave mirovina poštom, s iznimkom da se takva odredbe odnosi, s izuzecima, samo za novoumirovljene; ali i u tom slučaju teret dokazivanja nemogućnosti odlaska do banke ne smije biti na teret starica i staraca.

9. IZ STEČAJA - BEZ PENALIZACIJE: Po novomu će se prijevremena mirovina moći osvajati bez penalizacije u slučajevima kad radnik zbog stečajne osuđene bez posla, te ako niti nakon dvije godine boravka na burzi ne nađe posao. **Pozdravljamo.**

10. MINIMALNA MIROVINA: Uvodi se minimalna mirovina koja zamjenjuje najnižu i ona se određuje u visini od 100% aktualne vrijednosti mirovine za svaku godinu mirovinskog staža. **Pozdravljamo.**

11. RAZDVAJANJE OPĆIH I POSEBNIH MIROVINA: Buga smo zagovarali razdvajanje radničkih mirovina - mirovina određenih prema posebnim zakonima, jer je njihovo financiranje različito. Tako će se konačno steći jasniji uvid u stanje mirovina i financiranja. Međutim, mora biti jasno da sve posebne mirovine nisu povlaštene, niti visoke. Sada je poznato da oko 165.000 umirovljenika prima mirovine po posebnim propisima, ali i to da ih oko 90.000 ima mirovine niže od linije opozemosti. Sada će se ipak i na razini pojedinca vidjeti koliki dio mirovine je stekao radom, a koliko bonusima i nagradama. **Pozdravljamo.**

stva prerastao u prosvjed protiv Vlade, koju su sindikalni čelnici ocijenili "najgorom Vladom za radnike u zadnjih 20 godina" i prozvali je za nesposobnost, bahatost i socijalnu neosjetljivost.

Poruku kako oni niti njihova djeca ne žele biti robovi suvremenog doba poručilo je oko 1500 sindikalista, uglavnom sindikalnih povjerenika i profesionalno zaposlenih u sindikatima, nezaposlenih, umirovljenika, članova udruga civilnog društva, članica Ženske fronte za radna i socijalna prava, a pridružili su im se i članovi Hrvatskih laburista.

Kritike Ministarstvu i Vladi u cjelini, koja planira uvođenje takvih antiradničkih i antisindikalnih zakona, uputili su čelnici pet sindikalnih središnjica te najavili da od 13. do 17. siječnja 2014. pokreću izjašnjava-nje članstva o spremnosti na sudjelovanju u općem štrajku kako bi se oduprli nametanju neprihvatljivih izmjena paketa radnog zakonodavstva.

13. 12. 2013.

Sabor donio novi zakon

Hrvatski je sabor 13. 12. 2013. donio Zakon o mirovinskom osiguranju, čime se Hrvatska priključila državama koje su podignule dobnu granicu za odlazak u mirovinu.

Prihvaćeno je samo par amandmana koalicijskog partnera HSU-a.

5. 12. 2013.

Sindikati prosvjedovali

Iako je dan ranije ministar rada i mirovinskog sustava Mirando Mršić iz procedure povukao Prijedlog izmjena Zakona o radu, sve hrvatske sindikal-

ne središnjice održale su 5. prosinca 2013. prosvjed na Markovu trgu protiv promjena Zakona o radu i Zakona o mirovinskom osiguranju te donošenja Zakona o povremenim poslovima kojima je, među ostalim, predložena fleksibilizacija radnog vremena, pomicanje dobi za umirovljenje na 67 godina i uvođenje vaučera za povremene poslove.

Tako je najavljeni prosvjed sindikata protiv izmjena radnog zakonodav-

Zašto Hrvatska treba ukinuti drugi mirovinski stup!

Okrugli stol Hrvatskih laburista „Mirovinska reforma - opstojnost II. mirovinskog stupa“ razbija medijsku blokadu

Treba li ukinuti 2. mirovinski stup, jer ugrožava isplatu mirovina sadašnjih i budućih umirovljenika, te državni proračun, ili treba još povećati izdvajanja u njega kako bi se povećale mirovine? Sindikat umirovljenika Hrvatske potaknuo je raspravu na tu temu 25.11. na okruglom stolu u organizaciji Kluba saborskih zastupnika Hrvatskih laburista. Treba otvoreno reći kako o pitanju drugog mirovinska

stupa postoji prava medijska blokada jer bankarska obitelj strogo priječi otvaranje pitanja njegove transformacije. Utoliko više, otvaranje rasprave pod krovom Sabora, veliki je iskorak.

Član Predsjedništva Sindikata umirovljenika Hrvatske Ivo Marjanović uvodno je obrazložio zbog čega bi trebalo omogućiti povrat osiguranicima iz 2. u 1. stup mirovinskog osiguranja, zajedno s njihovim ulozima od oko 57 milijardi kuna. Drži da bi to bilo dosta sredstava za stabilizaciju mirovinskog sustava i državnog proračuna. Je li bilo ispravno novac prikupljen u 2. stupu dati privatnicima da upravljaju njime u fondovima, dok se istodobno država skupo zadužuje kako bi prikupila novac za isplatu mirovina? Upozorio je kako je budućim umirovljenicima, a naročito mladima koji već rade ili se tek sad zapošljavaju, mirovina iz 2. stupa nezijesna po visini iznosa i sigurnosti isplate.

- Drugi mirovinski stup je dijete bankarskog sustava kojeg zanima samo koliko je novca skupljeno, gdje će se plasirati te kolike su im provizije, dok im sami umirovljenici uopće nisu bitni. Hrvatska nije imala nikakvih iskustava s funkcioniranjem 2. stupa koji je nametnula Svjetska banka eksperimentalno u mnogim tranzicijskim zemljama. Manjkavost se vidjela tek kad je prvi umirovljenik stekao uvjete za mirovinu koja mu je bila manja i do 30 posto od onih iz 1. stupa. Stoga je većina tranzicijskih zemalja potpuno odustala od 2. stupa ili je on dobrovoljan, zaključio je Marjanović. Predsjednik Udruge radničkih sindikata Hrvatske Damir Jakuš ocijenio je 2. stup preskupim jer taj posao može bez problema odraditi postojeći Mirovinski fond, te ustvrdio da su banke novac prikupljen u fondovima koristile za sanaciju svojih rizičnih plasmana.

Jasna Petrović, predsjednika Sindikata umirovljenika Hrvatske smatra da je drugi stup u efektivnom vlasništvu ba-

naka, te da ga troše i sanaciju svojih neuspješnih ulaganja. Koliki su gubici zbog ulaganja mirovina u Credo i Centar banku, Nexe, Ingru itd.? Hrvatska nije bila spremna za takav bankarski proizvod, a sada naše ministarstvo nudi rizične investicije. Riječ je o modelu koji Svjetska banka promicala samo u bivšim socijalističkim zemljama i praktički je nepoznat u zapadnoeuropskim zemlja-

ma. Na kraju, drugi stup ima previsoke tranzicijske troškove (1.6 posto BDP-a godišnje), nepovoljan je za radnike s primanjima nižima od prosjeka, nepovoljan za žene, nema redistributivnih elemenata, nepovoljan je za sve s isprekidanim karijerama i u prekarnim poslovima, netransparentan, stvarni vlasnici nemaju utjecaja itd.

No, Danijel Nestić s Ekonomskog instituta smatra da 2. stup ne treba ukinuti jer će sredstva uložena u njega na kraju omogućiti jednake ili čak i nešto veće mirovine od onih iz 1. stupa. No, ako koncept mirovinskog sustava nije dobar, nebitno je vode li ga privatnici ili država, naglasio je.

Predsjednik Hrvatske udruge radničkih sindikata Ozren Matijašević upozorio je kako je sustav neodrživ jer na jednog zaposlenog gotovo dolazi jedan umirovljenik, no povlačenje 57 milijardi kuna iz mirovinskih fondova u proračun samo bi vladajućoj garnituri omogućilo sigurne fotelje još neko vrijeme, a ništa bitno ne bi riješilo. Rješenje vidi u povećanom izdvajanju za 2. mirovinski stup tako da se u njega preusmjere sredstva iz 500 parafiskalnih nameta i time riješi problem nezaposlenosti i gospodarskog rasta. Suprotno njemu, sindikalist Vilim Ribić je zaključio kako je najuputnije transformirati drugi obvezni stup u dobrovoljni, pa će u njemu moći profitabilno štedjeti za mirovinu oni koji imaju visoka primanja.

Pomoćnica ministra rada i mirovinskog sustava Mirjana Rađenović naglasila je kako Vlada ne misli odustati od 2. stupa, a izmjenama iz paketa mirovinskih zakona predviđa se uvođenje A, B i C portfelja s obzirom na rizičnost ulaganja, s time da bi se osiguranik pet godina prije umirovljenja automatski prebacio u C kako bi mu se dodatno povećala isplativost. Prema procjenama Ministarstva time bi se mirovine učinile održivijima i adekvatnijima, iako baš nigdje nema vjerodostojnih računica i analiza koje bi to potvrdile.

NACIONALNO VIJEĆE ZA UMROVLJENIKE I STARIJE OSOBE

Reforma preko koljena

U Zagrebu je 4. prosinca održana 10. sjednica Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe s Konačnim prijedlogom zakona o mirovinskom osiguranju, kao glavnom točkom dnevnoga reda. Nakon prezentacije novina u konačnom prijedlogu ZOMO od strane pomoćnice ministra Mirjane Rađenović, predsjedatelj Koordinacije umirovljeničkih udruga Jožef Pfeifer naglasio je kako Koordinacija ostaje kod svojih prethodnih primjedbi, te izražava nezadovoljstvo što gotovo niti jedna nije uvažena. Predsjednica Sindikata umirovljenika Jasna Petrović je iznijela primjedbe na nemogućnost rasprave o mirovinskom modelu, ograničenu javnu raspravu, odbijanje svih prijedloga, te je posebno naglasila kako će se uskoro opet morati reformirati reformirano. Posebno je naglasila kako je riječ o rodno nesjetljivom, pa i diskriminirajućem zakonu.

Ante Gavranović, predsjednik Nacionalnog vijeća, upozorio je ispred Matice umirovljenika na propust što se na tom tijelu nije raspravljalo o više važnih zakona, već su, poput Zakona o socijalnoj skrbi, naprosto propušteni. Također je postavio pitanje kad će se raspraviti o povećanju cenzusa za oslobađanje od plaćanja dopunskog zdravstvenog osiguranja, u vezi čega je Koordinacija pokrenula inicijativu. Odgovori su bili uobičajeni: sve je u tijeku, mirovinska reforma je nužna i dobra, prihvatilo se ponešto - npr. ujednačavanje stimulacije za rad preko 65 godine života, omogućilo se da dosadašnji umirovljenici primaju mirovinu i putem pošte, i to stoga jer se s poštom postigao dobar financijski dogovor itd.

KOORDINACIJA UMROVLJENIČKIH UDRUGA

Nezadovoljstvo javnom raspravom

35. sjednica Koordinacije umirovljeničkih udruga održana je 5. prosinca u Zagrebu, fokusirajući se prije svega na mirovinsku reformu i izmjene i dopune ovršnog zakona. Petnaestak predstavnika Matice umirovljenika Hrvatske, Sindikata umirovljenika Hrvatske, te ostalih umirovljeničkih udruga i zajednica, žustro je raspravljalo o neprihvatljivim reakcijama Ministarstva rada i mirovinskog sustava na predloženi novi zakon, jer primjedbe nisu uglavnom prihvaćene, već samo neke sporadične. Stoga je odlučeno da će se izaći u javnost s priopćenjem i zatražiti prihvaćanje amandmana koje je izradila radna grupa Koordinacije, a nazočni zastupnici Hrvatske stranke umirovljenika su ih većim dijelom odlučili prihvatiti i podnijeti u drugom čitanju.

Vedran Vidmar, predsjednik Hrvatske udruge javnih ovršitelja, upoznao je članove Koordinacije s tekućim prijedlozima za izmjenu ovršnog zakona, prema kojima bi se odbacio prigovor ovršenika za slučaj da nije potkrijepljen od-

govarajućim ispravama, te drugim neodgovarajućim rješenjima. Odlučeno je da Koordinacija uputi i svoje primjedbe na sporne zakonske prijedloge. Predviđena rasprava o poslovniku o radu Koordinacije nije provedena, jer nije dostavljen prijedlog svim članovima. (M.T.)

SABORSKI ODBOR ZA RAD, MIROVINSKI SUSTAV I SOCIJALNO PARTNERSTVO

Krparenje, a ne vizija

Konačni prijedlog zakona o mirovinskom osiguranju ponovno ne nudi potrebnu sveobuhvatnu reformu mirovinskog sustava i neće pridonijeti održivosti sustava, poručili su sudionici tematske sjednice saborskog Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo. Silvano Hrelja, predsjednik HSU-a te i Odbora, odlučio je pozvati na tematsku raspravu i predstavnike sindikata te umirovljeničkih udruga koje sjede u Nacionalnom vijeću, otvorivši time po prvi put prostor ozbiljnoj raspravi o zakonu - na žalost, tek uoči njegova usvajanja.

- Ovdje nije riječ o reformi, nego o svojevrsnom krparenju, s dobrim namjerama, a da se prije toga nisu postavila temeljna pitanja i napravile kvalitetne analize. Riječ je o "krpanju" sustava umjesto uvođenja novog modela, a k tome se promjenama zakona iz područja radnih odnosa paralelno uvodi nesigurnost na tržište rada i time smanjuje održivost mirovinskog sustava, jer riječ je o sustavu spojenih posuda. Osnovni problem zakona jest povećanje dobi za odlazak u mirovinu, diskriminacija žena i prijevremenih umirovljenika. - rekla je predsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske Jasna Petrović, te pozvala na ukidanje ovakvog modela drugo mirovinskog stupa jer se pokazao promašenim, neuspješnim i preskupim, a sad se još uvode rizični podfondovi A, B i C. Upozorila je na brojne investicije u propale banke i firme mirovinskom štednjom, te na previsoke tranzicijske i administrativne troškove.

Darko Šeperić iz Saveza samostalnih sindikata Hrvatske naglasio je kako je prerano za povećanje dobi za umirovljenje, jer imamo vrlo visoku stopu nezaposlenosti i činjenicu da stariji ljudi, pogotovo oni iznad 50. godine života uopće ne ostaju na tržištu rada.

Ante Gavranović, predsjednik Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, rekao je da nije prihvaćena gotovo nijedna od čak oko 180 primjedbi koje su uputili ia-

ko je Nacionalno vijeće osnovano kao savjetodavno tijelo Vlade. Predsjednik Koordinacije umirovljeničkih udruga Jožef Pfeifer dodao je da je su uputili 24 primjedbe na zakon, od čega su samo dvije djelomično prihvaćene.

Član Odbora i nekadašnji ministar socijalne skrbi Davorko Vidović drži da se ključan problem mirovinskog sustava ne može riješiti unutar njega samog uz postojeću visoku stopu nezaposlenosti. Po njegovu sudu, drugi mirovinski stup u nekim se zemljama EU ne ukida jer je loš, nego jer su ta sredstva njihove Vlade iskoristile za kranje proračunskih rupa. Odgovarajući na optužbe da se socijaldemokratska Vlada ne ponaša socijaldemokratski nego neoliberalno, Vidović je rekao kako je pogrešno misliti da socijaldemokracija predstavlja "etatizaciju sustava socijalne skrbi".

Član Odbora Zlatko Tušak upozorio je kako nije uzeto u obzir da ne postoji projekcija zaposlenosti u idućih pet godina i kretanje plaća, što su vrlo bitni parametri za kretanja mirovina, jer zbog toga ponovno prijeti povećanje deficita. Po njegovim riječima, zakon će pokazati dobru volju tek prema Svjetskoj banci i Međunarodnom monetarnom fondu. Stručnjak za radno pravo Viktor Gotovac zakon je ocijenio katastrofalnim jer se problemu pristupilo neozbiljno i neodgovorno, a smanjenja rashoda banalna su u odnosu na troškove sustava. Uglavnom, rasprava je pokazala kako zakonski prijedlog nije dobro utemeljen, promišljen i uvjerljiv.

GLAVNI ODBOR SUH-a

Istom brzinom dalje

Na trećoj sjednici Glavnog odbora Sindikata umirovljenika Hrvatske, održanoj 10. prosinca o.g. u Zagrebu okupila se velika većina članova, obilježavajući tako i Međunarodni dan ljudskih prava. Držeći kako su starije osobe u Hrvatskoj percipirane kao društveni teret, te diskriminirane, članovi Glavnog odbora su naglasili potrebu jačanja borbe za prava umirovljenika i obranu njihova dostojanstva.

Na početku sjednice se razriješeni su neki bivši članovi, a potvrđen je mandat novim članovima po funkciji, odnosno zamjenom: Mihail Hrašćanec, Mirjana Novaković, Stjepan Rakitić, Božica Ranilović, Josip Zanjko i Vjekoslav Čaklec te Vinko Kuzmić; s pojačanjima Glavni odbor ima 42 člana.

Najviše interesa i rasprave izazvale su informacija o radu Predsjedništva Glavnog odbora SUH-a u razdoblju između I. i III. sjednice te izvješće o realizaciji dokumenta o strateškim prioritetima, koje je podnijela predsjednica Jasna Petrović. Detaljni izvještaj popraćen je pohvalama čelništvu, ali i aktivistima i predsjednicima na svim razinama ustrojstva, jer su ostvareni vidljivi pomaci u proširenju i obnovi broja podružnica, te izrazitija vidljivost kroz medije. Najpozitivnijim je riječima ocijenjena borba koju SUH vodi za prava umirovljenika, osobito kroz novu mirovinsku reformu. Nazočni su detaljno raspravljali i nekim strateškim prioritetima, predlažući izmjene u smjeru, metodama, načinu realizacije. Osobito je pozdravljena ojačana suradnja s Maticom umirovljenika tijekom rasprave o mirovinskoj re-

formi, s uvjerenjem o potrebi nastavka približavanja. Potpredsjednik Vladimir Buršić naglasio je kako je SUH postao prepoznatljiv u zadnjih godinu dana te da su aktivnosti Središnjice pojačane. U raspravi su sudjelovali i Mato Obradović, Stjepan Rakitić, Mirjana Novaković i drugi sudionici. Usvojeni su brojni zaključci vezani uz daljnji rad na zakonskim i drugim inicijativama SUH-a.

Potpredsjednica SUH-a Milica Čavkić je podnijela detaljni izvještaj o stanju članstva, članarini i povlasticama, te potrebi kampanje za plaćanje članarine preko HZMO-a, gdje su prisutni imali brojne prijedloge, ideje, inicijative.

Zamjenik predsjednice Milan Tomičić je pokrenuo inicijativu za izmjene i dopune Statuta SUH-a, osobito u dijelu koji se odnosi na tijela upravljanja, jer se postojeća glomazna organizacija ne može financirati i nije funkcionalna. Inicijativa je podržana, uz brojne prijedloge Statutarnoj komisiji, a prijedlog će biti pisanim putem upućen na raspravu pri pisanom održavanju sljedeće sjednice Glavnog odbora krajem veljače.

Zbog zdravstvenih razloga je Ivan Nahtigal oslobođen dužnosti vođenja Odbora za mirovinska prava, te je predsjednikom imenovan Ivo Marjanović, dosadašnji zamjenik u tom odboru i član Predsjedništva, pa time samo potvrđuje svoje punopravno članstvo.

Ivan Grbavac, predsjednik Nadzornog odbora je s malo riječi prezentirao financijsko - planske dokumente SUH-a (financijsko izvješće SUH-a (skupno) za razdoblje I. - IX. 2013. godine; financijsko izvješće za Središnjicu SUH-a za razdoblje I. - IX. 2013. godine; Izvješće Nadzornog odbora o financijskom poslovanju SUH-a za razdoblje I. - IX. 2013. godine, te predložio usvajanje, što je i prihvaćeno. Usvojen je i financijski plan za 2014. godinu, te Odluka o visini i raspodjeli članarine za 2014. godinu.

Program rada za 2014., zaključeno je, sačinit će se po primitku prijedloga odbora te županijskih povjereništava, i usvojiti na prvoj sjednici u siječnju sljedeće godine. Izložena je i prihvaćena inicijativa za organiziranje prvih nacionalnih sportsko-kulturnih susreta SUH-a 2014. godine, s time da se teret podijeli na cijelu organizaciju, a ne samo na organizatora. Za organizaciju je predloženo Županijsko povjereništvo SUH-a Brodsko-posavske županije.

Vladimir Buršić je izvijestio o radu i značenju Međunarodne konferencije održane 29. studenog o.g. u Puli, uz predstavnike sindikata umirovljenika iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Italije, Slovenije i Srbije; koju je otvorio istarski župan Valter Flego, a financijski su je podržali iz SPI-CGIL, talijanskog sindikata umirovljenika. (M.P.P.)

Međunarodna konferencija Sindikata umirovljenika

Zajedništvo ključno u teškim vremenima

Sindikati umirovljenika iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Italije, Slovenije i Srbije upozorili su da su promašene mirovinske reforme kroz rezanje, umanjivanje i zamrzavanje!

Mirovinske reforme, individualizacija rizika starosti i siromaštva te dugoročna skrb za starije osobe bile su glavne teme današnje međunarodne konferencije sindikata umirovljenika održane u hotelu Pula u Puli. Konferenciji se odazvalo 40-ak sudionika, od predstavnika Sindikata umirovljenika Italije SPI CGIL, Sindikata umirovljenika Hrvatske (SUH), Sindikata upokojencev Slovenije do Sindikata pezionera Bosne i Hercegovine, Sindikata penzionera "Nezavisnost" i Udruženja sindikata penzionera Srbije. Po prvi put su na ovakvoj konferenciji, uz tradicionalno prisutne predstavnike SPI CGIL regija Friuli Venezia Giulia i Veneto, sudjelovali i regionalni predstavnici iz Hrvatske, ovoga puta predsjednici svih istarskih podružnica SUH-a. Treba naglasiti da se Konferencija održala uz potporu SPI CGIL čiji je predstavnik Livio Melgari istaknuo da je zajedništvo ključno u ova teška vremena, te da su sretni što se uspio održati kontinuitet okupljanja jednog godišnje. Tako je prošle godine konferencija održana u Beogradu, a sljedeće godine će biti u Ljubljani. Konferenciji je posebnu poruku uputio Bruno Costantini, generalni tajnik FERPA/Europske federacije umirovljenika i starijih osoba, čijim su članicama svi sindikati okupljeni na Konferenciji.

Župan Valter Flego, otvarajući Konferenciju, naglasio je kako je vrlo dobro što se kroz takve skupove razmjenjuju iskustva koja će svima pomoći, te podsjetio kako je uz Međunarodni dan starijih osoba u Istri osnovan Savjet za umirovljenike i starije osobe, u čijem je članstvu i predstavnika SUH-a Vladimir Buršić, te obećao da će preporučiti osnivanje sličnih tijela u svim gradovima i općinama. Predsjednica SUH-a Jasna A. Petrović se u panel raspravi osvrnula na mirovinske reforme u EU, kazavši da će 2060. godine Europa brojati 517 milijuna stanovnika te da će čak svaki treći od deset stanovnika biti stariji od 65 godina.

Stariji ljudi dižu svoj glas

- Te će promjene imati ogromne posljedice na proračunske troškove država, čak 29 posto ukupnih sredstava odlazit će na starenje, odnosno mirovine i zdravlje. Mirovine će "konzimirati" 13 posto BDP-a, rekla je Petrović. Izvještaji prognoziraju siromaštvo za umirovljenike u daljnjem razdoblju, a već sada je u EU od 120 milijuna umirovljenika njih do 27 posto siromašno, a među njima su najsiromašniji umirovljenici iz Cipra, Bugarske i Hrvatske. Petrović je posebno naglasila kako ima različitih načina za povećanje održivosti, ali i adekvatnosti mirovinskih sustava, a ne samo na način kako to čine u nekim bivšim socijalističkim zemljama: može se povećati npr. i mirovinski doprinos (Hrvatska ima najniži u EU - samo 15 posto za prvi stup međugeneracijske solidarnosti), može se povećati dob za umirovljenje, no prije svega treba povećati stopu radne aktivnosti starijih od 55 godina, koji su u Hrvatskoj i okolnim zemljama najčešće na meti otkaza. Međutim, neprihvatljivo je što većina vlada u regiji smatra da je se održivost može postići samo rezanjem, zamrzavanjem, umanjivanjem.

Milan Tomičić, zamjenik predsjednice, prezentirao je tijek mirovinske reforme u Hrvatskoj, ocijenivši je promašenom i necjelovitom, a nakon njega je Miloš Mikolič iz Slovenije rekao kako su kod njih mirovine zamrznute već četvrtu godinu, pa je relativna vrijed-

nost mirovina (udjel prosječne neto mirovine u neto plaći) sa 62 posto spao na 57 posto, a u zadnjih su deset godina mirovine izgubile realnu vrijednost za 10 posto. Milica Jeremić i Milorad Vučasinović iz Srbije su s pozornošću slušali iskustva hrvatskih i slovenskih kolega, zaključujući kako su predložene reforme koje su kod njih u toku vrlo rizične za opstanak mirovinskog sustava, te da je rast siromaštva kod umirovljenika sve vidljiviji. Nusret Šunje, čelnik bosansko-hercegovačkog sindikata umirovljenika šokirao je prisutne detaljima o siromaštvu i pravnoj i socijalnoj nesigurnosti starijih osoba u svojoj zemlji, naglašavajući kako kod njih ne postoji sustav usklađivanja mirovina. Livio Melgari je upozorio kako su i u Italiji mirovine zamrznute, kako je minimalna mirovina 600 eura, ali i to se nastoji srušiti, te su sindikati umirovljenika ujediniili snage i gotovo dnevno organiziraju prosvjede i bore se spriječiti daljnje siromašenje.

Bez zajedničkih europskih politika skrbi

U drugoj panel raspravi uvodničarka Biserka Budigam, potpredsjednica SUH-a, kazala je kako Hrvatska ima vrlo staru dobnu strukturu i spada među 10 najstarijih zemalja na svijetu, te da je dugoročna skrb starijih osoba na vrlo niskoj razini. Međutim, ni ti u Sloveniji nije puno bolje, iako imaju kvalitetnije i proširenije kapacitete domova, ali je javna pomoć u domu preko općine vrlo mala ili nikakva, a cijena dom varira od 800 do 1100 eura, ovisno je li riječ o društvenom ili privatnom smještaju - zaključio je Mikolič. Istobno, u Bosni i Hercegovini ne postoji subvencija za smještaj u domovima, pa je cijena od 350 do 650 eura, što je preskupo. U Srbiji postoji subvencija u društvenim domovima, pa je tamo smještaj od 220 do 310 eura, a u privatnima i do 750 eura.

Hrvoje Dusper, predsjednik Odbora za ekonomska prava SUH-a, problematizirao je potrebu za europskim standardima za podršku dugoročne skrbi za starije, zbog čega je FERPA pokrenula Europsku građansku inicijativu, ali, na žalost, nije dobila dopusnicu od strane Europske komisije.

Sve ovo još važnijom čini ulogu umirovljeničkih sindikata Hrvatske i susjedstva, te asocijacije u koju su udruženi - Europske federacije umirovljenika i starijih osoba. Cilj je stoga stvoriti takve radne i mirovinske uvjete koji su usklađeni i prilagođeni ekonomskim uvjetima zemlje. Renata Bagatin je detaljno izložila stanje u Italiji, te upozorila također na potrebu nastavka borbe za donošenje europske regulative koja bi obvezivala sve zemlje članice na donošenje odgovarajućih politika za skrb o potrebitima za dugoročnu pomoć i njegu, a Zorica Drandić je prezentirala volonterski projekt koji SUH već godinama provodi u Puli.

Konferencija je postigla vrlo korisnu razmjenu informacija, a suradnja će biti nastavljena i u dnevnim angažmanima.

hzm HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE - SUH

Zagreb, prosinac 2013., godina VI. br. 11

USKORO NOVI ZAKON O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Kao što je u prošlom broju najavljeno gotovo je izvjesno da od 1. siječnja 2014. imamo novi Zakon o mirovinskom osiguranju, koji se ovih dana nalazi na drugom čitanju u Hrvatskom saboru te se očekuje njegovo skoro donošenje.

Budući da se radi o ključnom zakonu hrvatskog mirovinskog sustava u prvoj polovici iduće godine kroz seriju tekstova detaljno ćemo predstavljati pojedine dijelove Zakona.

Osim u prošlom broju spomenutih ključnih novina vezanih uz uvjete za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, povoljnijeg načina određivanja starosne mirovine za dugogodišnje osiguranike, spomenimo i nekoliko informacija važnih postojećim korisnicima.

Starim korisnicima mirovine - Isplata kao do sada -

Korisnici mirovina ostvarenih do 31. prosinca 2013. godine, zadržavaju odabrani način isplate mirovine (putem pošte ili banke) i nakon 1. siječnja 2014., a troškove isplate putem pošte kao i do sada snosi državni proračun.

Novina je da će se novim korisnicima mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja koji to pravo ostvare od 1. siječnja 2014. nadalje primanja isplaćivati samo putem banaka, a eventualne troškove isplate preko pošte će snositi sami, odnosno u dogovoru s Hrvatskom poštom.

Povoljniji način usklađivanja mirovina

Mijenja se i način usklađivanja mirovina, povoljniji od dosadašnjeg, koji u sebi sadrži mogućnost varijabilnih stopa usklađivanja, ovisno što je korisniku povoljnije, a kojeg ćemo detaljno opisati u idućem broju.

POZIV ZA PRETHODNO UTVRĐIVANJE STAŽA

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje poziva osobe koje su radile u inozemstvu, a u sljedećih pet godina ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja, da u područnim službama i uredima Zavoda, prema mjestu prebivališta, podnesu **Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu**, kako bi se omogućilo što brže ostvarivanje prava na hrvatsku mirovinu.

Također se pozivaju budući umirovljenici da šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za mirovinu (koji se može podnijeti najranije dva mjeseca prije prestanka osiguranja) **obavijeste Zavod o namjeri odlaska u starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu** te pokretanjem postupka tzv. **pretkompletiranja** podataka brže ostvare svoje pravo kada podnesu zahtjev za mirovinu. Obavijest se dostavlja nadležnoj područnoj službi/uredu HZMO-a.

Tiskanice ovog zahtjeva i obavijesti dostupne su na internetskoj stranici ili u područnim službama, područnim uredima i ispostavama Zavoda.

Dotadne informacije mogu se dobiti i na INFO telefonima 0800 45 95 (besplatni broj za pozive iz Hrvatske) i +3851 45 95 011 radnim danom od 8 do 16 sati.

ODRŽANA SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

Na sjednici održanoj 21. studenoga 2013., Upravno vijeće Zavoda prihvatilo je Plan restrukturiranja HZMO-a 2013.-2016., te su donesene i Odluka o izmjeni i dopuni Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama i Odluka o visini i naplati troškova za davanje podataka o dužniku prema članku 18. stavku 1. Ovršnog zakona i odluke o nabavi.

Nova članica Upravnog vijeća HZMO-a

Na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav, imenovana je **Natalija Marinković**, a dosadašnja članica Upravnog vijeća Vesna Mandarić je razriješena.

*Drage umirovljenice i umirovljenici,
iza nas je šesta godina zajedničkog druženja u Sindikatu umirovljenika Hrvatske. Kao i do sada, i iduće godine trudit ćemo se informirati vas o pravima iz mirovinskog osiguranja jednako kvalitetno kao i proteklih godina. Blagoslovljen Božić i sretnu 2014. godinu, uz dobro zdravlje i puno zadovoljstva želi vam*

uredništvo info.HZMO-a

KORISNICI MIROVINA I PROSJEČNE MIROVINE U STUDENOME 2013.

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA prema zakonima o mirovinskom osiguranju*		
starosna i prijevremena starosna	625209	2.524,08
invalidska	230640	2.010,21
obiteljska	222431	1.941,23
UKUPNO	1078280	2.293,93
II. HRVATSKA VOJSKA prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (DVO, PS i OSO)		
starosna	2541	4.672,63
invalidska	8876	3.224,28
obiteljska	709	3.708,10
UKUPNO	12126	3.556,11
III. Korisnici mirovina kojima je mirovina određena prema ZOPHBDR-u		
Najniža mirovina (d. 31. st. 3. ZOPHBDR)**	457	2.450,89
invalidska	58283	5.105,37
obiteljska	13104	6.924,67
UKUPNO	71844	5.420,31
IV. Korisnici mirovina ostvarenih prema Ugovoru između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO ("NN", broj 2/06.)		
invalidska	6231	2.821,62
obiteljska	498	3.176,39
UKUPNO	6729	2.848,06
SVEUKUPNO (III+II+IV)	1168979	2.502,36

NAPOMENA: * Prosječne mirovine (I-IV) umanjene su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak (NN, br. 177/04.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2. Od obrade mirovina za lipanj 2010. (isplata u srpnju 2010.) primijenjen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN, br. 80/10.), a od obrade mirovina za veljaču 2012. (isplata u ožujku 2012.) Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak (NN, br. 22/12). ** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br. 174/04.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

Od obrade mirovina za listopad 2013. (isplata u studenom 2013.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - NN, br. 112/13.) obustavljena je isplata mirovina za 49.586 korisnika (2.809 korisnika mirovina s prebivalištem iz Republike Hrvatske i 46.777 iz inozemstva).

KORISNICI MIROVINA PREMA SVOTAMA MIROVINA, VRSTAMA MIROVINA I PROSJEČNIM MIROVINAMA KOJI SU PRAVO NA MIROVINU OSTVARILI PREMA ZAKONIMA O MIROVINSKOM OSIGURANJU - U STUDENOME 2013.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	64150	244,96	38000	234,48	14482	268,01	11668	250,50
500,01 - 1.000,00	82768	770,68	42199	757,63	16123	755,85	24446	803,00
1.000,01 - 1.500,00	126542	1.274,86	60582	1.277,00	31532	1.286,41	34428	1.260,51
1.500,01 - 2.000,00	231073	1.804,83	99349	1.802,24	70534	1.800,17	61190	1.814,38
2.000,01 - 3.000,00	314609	2.451,06	183425	2.480,12	67047	2.410,75	64137	2.410,10
3.000,01 - 4.000,00	163282	3.444,19	122081	3.456,57	21885	3.394,82	19316	3.421,92
4.000,01 - 5.000,00	59918	4.410,70	48363	4.412,25	6085	4.395,20	5470	4.414,16
5.000,01 - 6.000,00	21394	5.431,86	18029	5.441,32	1917	5.413,67	1448	5.338,10
6.000,01 - 7.000,00	9051	6.425,27	8075	6.424,48	732	6.433,80	244	6.425,93
7.000,01 - 8.000,00	3627	7.374,02	3310	7.377,51	277	7.315,72	40	7.489,34
veće od - 8.000,00	1866	8.969,67	1796	8.951,81	25	9.279,82	44	9.107,48
UKUPNO	1078280	2.293,93	625209	2.524,08	230640	2.010,21	222431	1.941,23

NAPOMENA: Od mirovina za siječanj 2012. (isplata u veljači) primijenjeni su zakoni: Zakon o dopuni zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11); Zakon o dopuni zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11); Zakon o dopuni zakona o mirovinskom osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (NN, br. 114/11)

NAKLADNIK: HZMO - Središnja služba

A. Menecićeva 1, 10100 Zagreb

UREĐUJE: Odjel za odnose s javnošću

www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Stećka Vuković

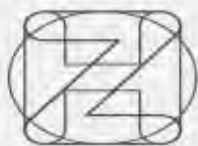
Lektorirala: Davorka Hrašćin

Tekstove pripremili: F. Dujmović i Maja Kor

e-mail: urednovo@mirovinsko.hr

Grafički uredila: Maja Kor

fax: 01/4595.156

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE
U PROSINCU 2013.

Primjena propisa Europske unije u Republici Hrvatskoj

U prilogu za studeni 2013. godine obrađena je tema u vezi Primjene propisa Europske unije u Republici Hrvatskoj, te je dan prikaz osnovnih principa korištenja prekogranične zdravstvene zaštite prema Uredbi (EZ) br.833/2004 i Uredbe EU br. 1124/2012, koje se primjenjuju direktno kao propisi Europske unije sa danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji odnosno od 1. srpnja 2013. godine.

U ovom prilogu obrađuje se način korištenja prekogranične zdravstvene zaštite prema Direktivi 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. godine (SL L 88, 4.4.2011. - u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/24/EU) o primjeni prava pacijenata u prekograničnom zdravstvenom osiguranju koja je ugrađena u odredbe Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj 80/13. i 137/13.-u daljnjem tekstu: ZOZO) te propise i opće akte donijete osnovom toga Zakona, sa primjenom od 25. listopada 2013. godine.

Ujedno se daje i prikaz razlike u korištenju prekogranične zdravstvene zaštite u drugim državama članicama Europske unije prema Uredbama i prema Direktivi.

Kako se koristi zdravstvena zaštita prema Direktivi 2011/24/EU?

Pravo na korištenje zdravstvene zaštite u drugoj državi članici Europske unije odnosi se na zdravstvenu zaštitu koja je obuhvaćena zakonodavstvom države osiguranja dakle, radi se o zdravstvenoj zaštiti koju osigurana osoba HZZO-a može ostvariti temeljem ZOZO-a i za koju ima medicinsku dokumentaciju da joj je takva zdravstvena zaštita potrebna odnosno planirana (članak 7. Direktive, odnosno članak 27. ZOZO-a).

Što osigurana osoba HZZO-a mora pribaviti da bi mogla koristiti takvu planiranu zdravstvenu zaštitu?

Osigurana osoba HZZO-a mora pribaviti prethodno odobrenje HZZO-a.

Koja je to planirana zdravstvena zaštita za koju je potrebno prethodno odobrenje?

Planirana zdravstvena zaštita (članak 28. ZOZO-a) podrazumijeva:

- smještaj osigurane osobe HZZO-a u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi
- uporabu visokospecijalizirane i skupe medicinskeinfstrukture
- postupci liječenja koji predstavljaju poseban rizik za osiguranu osobu ili stanovništvo
- koja je posebno rizična za provoditelja zdravstvene zaštite ovisno o pojedinom slučaju.

Postupak po zaprimljenom zahtjevu

Po primljenom zahtjevu osigurane osobe ovlaštena osoba HZZO-a obvezna je provjeriti da li podnositelj zahtjeva udovoljava uvjetima za davanje prethodnoga odobrenja u skladu sa Uredbom 883/2004.

Ako osigurana osoba udovoljava, odobrenje se daje u skladu s Uredbom, osim ako osigurana osoba ne zahtijeva drugačije.

O zahtjevu se odlučuje rješenjem.

Koja je to planirana specijalističko-konzilijarnu zdravstvena zaštita za koju nije potrebno prethodno odobrenje?

Osigurana osoba HZZO-a može ostvariti planiranu specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu koja nije obuhvaćena člankom 28. i 29. ZOZO-a u drugim državama članicama Europske unije bez prethodnog odobrenja HZZO-a (članak 30. ZOZO-a) pod uvjetom:

1. da je ta zdravstvena zaštita sa medicinskog stajališta indicirana (uputnica izabranog doktora za istovrstan pregled u Republici Hrvatskoj) - (u skladu sa člankom 7. stavkom 7. Direktive)
2. da se ta zdravstvena zaštita nije mogla odgoditi do planiranog povratka osigurane osobe HZZO-a u Republiku Hrvatsku.

Koja je razlika u prethodnom odobrenju prema Uredbama i prema Direktivi?

Razlika prethodnog odobrenja sukladno Uredbi i sukladno Direktivi:

1. kada se odobrenje daje **sukladno Uredbi, izdaje se tiskanica E 112, osigurana osoba ne plaća sama zdravstvenu uslugu, nego troškove pokriva HZZO** sukladno tarifi države u kojoj se osoba liječi
2. kada se odobrenje daje **sukladno Direktivi, osigurana osoba sama plaća zdravstvenu uslugu prema tarifi države liječenja, a HZZO mu potom naknađuje troškove prema cijenama kojima takvu zdravstvenu uslugu plaća ugovornim provoditeljima zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj** (sukladno tarifi države osiguranja).

Kada se prethodno odobrenje prema Direktivi može odbiti?

Prethodno odobrenje može se odbiti:

1. ako će osigurana osoba HZZO-a prema kliničkoj procjeni nedvosmisleno biti izložena riziku u pogledu sigurnosti
2. ako će građani Republike Hrvatske nedvosmisleno biti izloženi velikom sigurnosnom riziku
3. ako se ta zdravstvena zaštita može pružiti kod ugovornih provoditelja HZZO-a u roku koji je medicinski opravdan, uzimajući u obzir sadašnje zdravstveno stanje i vjerojatni tijek bolesti kod osigurane osobe (članak 29. ZOZO-a).

Naknada zdravstvenih usluga

Kada nije pribavljeno odobrenje planiranog liječenja, a isto je bilo potrebno, HZZO ne nadoknađuje troškove osiguranim osobama.

Za naknadu troškova korištene planirane specijalističko-konzilijarne skrbi za koju nije bilo potrebno prethodno odobrenje i za naknadu troškova odobrenog liječenja, potrebno je uložiti zahtjev nadležnom uredu HZZO-a prema mjestu prebivališta, i priložiti medicinsku i računsku dokumentaciju.

Naknada zdravstvenih usluga prema Direktivi

Povrat troškova **ne može iznositi više od iznosa koji je općim aktom HZZO-a za tu zdravstvenu zaštitu utvrđen za ugovorne subjekte HZZO-a**

Tko može biti provoditelj zdravstvene zaštite prema Direktivi?

Zdravstvene usluge mogu biti korištene kod **ugovornih provoditelja ali i kod privatnika.**

Kako se plaća planirana zdravstvena usluga i što se vraća prema Direktivi?

Zdravstvenu uslugu korištenu osnovom Direktive **plaća osigurana osoba HZZO-a osobno, a povrat plaćenih troškova ostvaruje prema iznosu koji HZZO plaća ugovornim provoditeljima zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj** dakle, prema nacionalnoj tarifi, a ne može se ostvariti naknada troškova prijevoza niti drugi troškovi vezani uz korištenje takve zdravstvene zaštite (članak 31. ZOZO-a).

Kako se plaća neodgodiva zdravstvena zaštita prema Direktivi?

U slučaju plaćanja troškova neodgovornih zdravstvenih usluga u drugoj državi članici Europske unije osigurana osoba HZZO-a ostvaruje pravo na povrat.

Potrebno podnijeti zahtjev nadležnoj područnoj službi odnosno regionalnom uredu HZZO-a prema mjestu prebivališta, i priložiti medicinsku te računsku dokumentaciju.

Povrat troškova ostvaruje se prema iznosu koji HZZO plaća ugovornim provoditeljima zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj za istu zdravstvenu uslugu.

Postupak po zaprimljenom zahtjevu za naknadu plaćene zdravstvene zaštite prema Direktivi

Kada nije pribavljeno prethodno odobrenje planiranog liječenja, a isto je bilo potrebno, HZZO ne nadoknađuje troškove osiguranim osobama HZZO-a.

Za naknadu troškova korištene planirane specijalističko-konzilijarne skrbi za koju nije bilo potrebno prethodno odobrenje i za naknadu troškova odobrenog planiranog liječenja, potrebno je uložiti zahtjev nadležnoj područnoj službi odnosno regionalnom uredu HZZO-a prema mjestu prebivališta, i priložiti medicinsku i računsku dokumentaciju.

Visina naknade zdravstvenih usluga prema Direktivi

Povrat troškova ne može iznositi više od iznosa koji je općim aktom HZZO-a za tu zdravstvenu zaštitu utvrđen za ugovorne provoditelje HZZO-a

Popis postupaka za koje se obvezno traži prethodna suglasnost HZZO-a za planiranu prekograničnu zdravstvenu zaštitu

U skladu sa ovlastima iz članka 27. stavka 2. i članka 28. ZOZO-a HZZO je općim aktom utvrdio popis postupaka za koje je utvrđena obveza prethodnog odobrenja za korištenje prekogranične zdravstvene zaštite u drugoj državi članici Europske unije temeljem Direktive koja glasi:

ODLUKU

O POPISU POSTUPAKA LIJEČENJA KOJI SE
PROVODE U OKVIRU PLANIRANE
PREKOGRANIČNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Ovom Odlukom utvrđuje se popis postupaka liječenja koji se provode u okviru planirane zdravstvene zaštite u drugoj državi članici Europske unije a za koje je osigurana osoba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) obvezna pribaviti prethodno odobrenje Zavoda sukladno članku 27. stavka 2. i članku 28. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Popis postupaka za planirano liječenje u drugim državama članicama Europske unije za koje je potrebno zatražiti prethodno odobrenje utvrđen je u tablici koja je sastavni dio navedene Odluke:

Redni br	Naziv postupka
Dijagnostičko-terapijski postupci	
1	PET-CT
2	MR i MR 3T
3	CT i MSCT
4	SPECT mozga
5	Radioizotopna dijagnostika
6	3D i 4D ultrazvuk
7	Endoskopije (svih vrsta)
8	Ergometrija
9	IVF
10	HBOT
11	Denzitometrija
12	Kemoterapija, radioterapija
13	Angiografije/koronarografije
14	Gamma knife
15	Endoskopske operacije

U slijedećem Prilogu za siječanj 2014. godine biti će obrađena tema u sklopu prekogranične zdravstvene zaštite kojom se daje uputa za korištenje prekogranične zdravstvene zaštite u dijelu ostvarivanja prava na lijekove propisane na recepte te ortopedska i druga pomagala te dentalna pomagala koje osigurane osobe HZZO-a mogu ostvariti u drugim državama članicama Europske unije.

**Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje -
Direkcija**

Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo-net.hr

Za nakladnika:

ravnatelj prim. Siniša Varga, dr.med.dent.

Urednice priloga:

Jasenka Pap, dipl.iur.,
Veronika Laušin, dr.med.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja

0800 7979

za informacije dopunskog zdravstvenog
osiguranja

0800 7989

*Svim članovima
Sindikata umirovljenika
želimo sretne Božićne blagdane i
uspješnu 2014. godinu*

ZAGREB: POGLED UNATRAG

Druženje, kreativnost, zdravlje

Povjereništvo SUH-a Zagreb održalo je svoju 1. sjednicu u novom izdanju 9. prosinca ove godine. Naime, Povjereništvo je dobilo pravnu osobnost, te će imati lakši pristup dobivanju sredstava za svoje programe. Na sjednici smo analizirali rad tijekom ove godine koja je bila izuzetno teška za provođenje planiranih programa zbog smanjene novčane potpore Grada Zagreba. Ipak, zadržali smo sve planirane aktivnosti, ali u nešto smanjenom broju, zahvaljujući većoj angažiranosti svih naših članova, a osobito predsjednika podružnica.

Tijekom godine neke su podružnice smanjile aktivnosti, osobito one vezane uz velike radne organizacije (npr. ZET, INA, Kraš). Problem je što su sve vezane uz privatizirane poslovne strukture koje više ne pružaju potporu svojim bivšim zaposlenicima, sada umirovljenicima, ali i zbog pada broja članova, dijelom i stoga jer vezanost uz radne organizacije postaje preživjeli model.

Zadržali smo i realizirali rad Polivalentnog savjetovališta. Pravnik je imao tijekom cijele godine mnogo posla s obzirom na probleme vezane uz status umirovljenika kao što su npr. ovrhe zbog raznih vrsta dugovanja, promjene povećanja iznosa plaćanja police dopunskog zdravstvenog osiguranja, te one uvijek prisutne probleme ostavštine i reguliranja skrbi u slučaju potrebe.

Psihologinja je rješavala pored rješavanja psihičkih problema vezanih uz promjene ponašanja i zdravstvenog stanja

(problem osamljenosti i napuštenosti, strah od samoće i siromaštva, do raznih oblika netrpeljivosti, pa čak i zlostavljanja u obitelji, te probleme palijativne skrbi.

Program očuvanja zdravlja provodili smo kontinuirano mjereći u podružnicama krvni pritisak, šećer u krvi,

cholesterol i trigliceride, te održavali zdravstvena predavanja i tribine, organizirali grupe potpore za pojedine zdravstvene probleme („tlakaši“, „šećeraši“).

Raznim oblicima tjelesnog vježbanja nastojali smo pomoći starijim osobama što duže sačuvati pokretljivost i mogućnost življenja bez tuđe pomoći i njege. Ove godine samo je nekoliko podružnica prigodno pružalo pomoć i njegu svojim bližnjima u potrebi.

Zbog nedostatka sredstava nismo bili u mogućnosti održati tečajeve za pomoć i njegu u kući, kao ni informatičke tečajeve.

Podružnica Studentski grad „najmlađa“ je naša podružnica i ove je godine sudjelovala na tjednu udruga i na Gerontološkom tulumu za Međunarodni dan starijih osoba, a KUD Podružnice Oporovec je svojim programom također sudjelovao na Gerontološkom tulumu.

Većina podružnica redovno je organizirala tjedna i mjesečna okupljanja, mjesečne ili prigodne susrete uz glazbu i ples, proslave rođendana i drugih značajnih datuma. Organizirali su i mnoge radionice - ručni radovi - vezenje, pletenje, kukičanje, slikanje, slikanje na svili, izrada predmeta iz keramike i slično, a u prigodama su se organizirale izložbe.

Podružnica Granešinski Novaki ima dramsku sekciju, a svojim je skečevima „gostovala“ i u nekim drugim podružnicama i javnim manifestacijama.

Izlete su organizirale gotovo sve podružnice, a u posljednje vrijeme (kad recesija uzima danak) sve je slabija mogućnost i samih umirovljenika za plaćanjem odlaska na izlete, pa se organiziraju izleti za dvije ili više podružnica.

Mnoge podružnice su bile na zdravstvenim programima u toplicama u Hrvatskoj, zbog povoljnijih cijena i u susjednoj Bosni i Hercegovini, te na moru od jednodnevnih izleta tijekom ljeta te u pred i posezoni do 14 dana. Povećan je interes za posjete kulturnim priredbama, posebice kazalištima, jer su ulaznice besplatne, te za velike izložbe.

Ove smo godine organizirali i 1. sportske susrete članova SUH-a grada Zagreba koji su pobudili velik interes u nekoliko podružnica. (Biserka Budigam)

PAZIN I KOPAR

Veselo druženje

Sindikalna podružnica umirovljenika iz Pazina već nekoliko godina tradicionalno slavi praznik Sv. Nikole, zaštitnika grada. Ove smo godine pozvali u goste umirovljenike iz Kopra koji su se rado odazvali na uzvratni posjet. Naime, mi smo bili njihovi gosti sredinom listopada.

Sedamdeset veselih koprčana dočekali smo na pazinskoj autobusnoj stanici zaželjevši im dobrodošlicu. Zatim ih je naša tajnica Mirjana šetnjom kroz glavnu ulicu upoznala sa znamenitostima našeg grada. Zajedničko se druženje kasnije nastavilo u restoranu „Kod Francuza“ gdje smo se, uz vesele polke i valcere, družili do kas-

no u noć. Svima prisutnima (bilo nas je sto osamdeset!) obratio se predsjednik naše podružnice Vjekoslav Sergio uz želju da ovo lijepo druženje preraste u tradicionalnu suradnju, na zadovoljstvo naših umirovljenika.

U ime koparskih umirovljenika obratio nam se podžupan Anton Sagadin, izrazivši želju da se druge godine pobratimo, što su prisutni popratili pljeskom. Sretnu suradnju zaželjela nam je i dogradonačelnica Pazina Mirjana Galant, čestitajući prisutnima sretno nadolazeće praznike. Na zabavi su prisustvovali i gosti - predsjednik Matice umirovljenika Vinko Cerovac i predsjednik stranke umirovljenika Pazina, Vinko Stihović. Zabavu su uljepšali talentirani recitatori Luka i Josipa, učenici osnovne škole Vladimir Nazor.

Uz bogatu lutriju, pjesmu i zabavu završili smo jedno uspješno druženje umirovljenika, a svako novo druženje nas obogaćuje i oplemenjuje. (Gracijela Zović)

Pula

20 godina uspješne borbe za umirovljenike

SUH Podružnica Pula, najveća podružnica Sindikata umirovljenika Hrvatske, proslavila je 20 godina svog postojanja. U lijepom zdanju Doma Hrvatskih branitelja u Puli obilježila je 8. studenoga 2013. dvadesetu godišnjicu osnutka svečanom sjednicom. Uz delegate koji čine Skupštinu podružnice, bili su prisutni i gosti, svi predsjednici podružnica SUH-a iz Istarske županije, osnivači podružnice: Ljubomir Šergo - osnivač i doživotni počasni član SUH-a naše podružnice, Neta Žiković - osnivačica i sadašnja predsjednica, Milan Mustać - osnivač i prvi tajnik, Bruno Bulić - predsjednik Sindikata Istre i Kvarnera, Slobodan Kapor - povjerenik SSSH za Istru, a ispred Grada Pule - dogradonačelnik Fabrizio Radin i pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti Erik Lukšić. Posebno smo bili počašćeni prisutnošću predsjednice SUH-a Jasne Petrović koja je nadahnuto govorila o borbi za mirovinska prava i ostalim aktualnim temama. Iz Talijanskog sindikata umirovljenika SPI CGIL Regije Friuli Venezia Giulia podršku nam je dao i Luciano del Rosso. Prisutni su bili i direktori javnih poduzeća, ustanova za odrasle, Crvenog križa i brojni drugi gosti.

Osim čestitki gostiju, svečana sjednica bila je obilježena opširnim izvještajem o radu podružnice u proteklih 20 godina, koji je podnijela predsjednica Neta Žiković, već godinama simbol sindikalnog umirovljeničkog pokreta u Istri. U izvještaju je obuhvaćen tijek iniciranja i osnivanja SUH-a u Puli, kao i cjelokupan rad Podružnice od njenog osnivanja do danas. Prve godine rada Podružnice, osim okupljanja članova, bile su popraćene nizom aktivnosti u vezi obeštećenja umirovljenika zbog Uredbe o zamrzavanju mirovina. Ishod svih aktivnosti bilo je donošenje Odluke Ustavnog suda 1998.g. o vraćanju duga umirovljenicima. Podružnica se tijekom proteklih godina aktivno uključivala u sve aktivnosti oko zaštite i promocije prava i interesa umirovljenika, kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou.

Na lokalnom nivou Podružnica je posredovala u donošenju subvencije za gradski prijevoz, za pravo na novčanu pomoć umirovljenika s nižim mirovinama, pravo na pakete namirnica od humanitarnih organizacija i druge oblike skrbi koja se odobravaju na lokalnom nivou. Naglašeno je da se u okviru Podružnice od 2004. godine provodi program volonterske skrbi za starije osobe, u okviru kojeg educirane volonterke obilaze starije osobe koje nisu u mogućnosti da samostalno brinu o svojim svakodnevnim životnim potrebama, te im pomažu u zadovoljavanju takvih potreba i time doprinose kvaliteti njihovog života. Također redovno se organiziraju druženja, te jednodnevni i višednevni izleti po Hrvatskoj i u inozemstvo. U posljednje četiri godine na županijskom nivou održavaju se sportske igre, u kojima učestvuje oko dvjestotinjak naših članova u različitim sportskim disciplinama, odnosno u boćanju, karta-

nju, pikadu, stolnom tenisu i remiju. Podružnica usko suraduje sa drugim podružnicama SUH-a u Istarskoj županiji i šire, a već više godina postoji intenzivna suradnja sa Sindikatom umirovljenika Italije; mi smo pobratimljeni s Legom Centar iz Trsta, s kojom se održavaju redoviti susreti radi razmjene iskustava i unapređenja rada, a sukladno sklopljenom ugovoru u Podružnici se pruža savjetodavna pomoć u postupcima ostvarivanja i korištenja inozemnih mirovina.

Ostvarena je i uspješna suradnja s Istarskom županijom i Gradom Pula, koji podupiru rad Podružnice SUH-a Pula i sufinanciraju njezino djelovanje. Prisutni gosti su, saslušavši opširno izvješće, izrazili svoje zadovoljstvo sveukupnim aktivnostima, dali podršku radu Podružnice za ubuduće i izrazili svoju spremnost za daljnju međusobnu suradnju. (Zorica Drandić)

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
Za izdavača: Jasna A. Petrović, predsjednica

Glavni urednik: Bosiljko Domazet

Uređuje: Uredništvo Glasila

Adresa Uredništva:

10 000 Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2/II.

Info: Telefon/faks: 01/4655 146; 01/4635 202

E-mail: suh@zg.t-com.hr; **Web stranica:** www.suh.hr

Grafički urednik: Nenad Pejušković

Tisak: GMG GRAF, Sesvete

Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20.2.1996. Glasilo SUH-a je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Cijena: 5 kn

Cjenik oglasnog prostora (glasilo SUH-a i web stranica www.suh.hr): za jednu stranicu 4 000 kn; za pola stranice 3 000 kn i za četvrtinu stranice 2 000 kn.

KARLOVAC

Mirovine iz kontejnera

U Karlovcu je osnovan i Inicijativni odbor za obnovu Podružnice SUH-a, te za predsjednika izabran Ivan Brozović

- Povećanje dobi za umirovljenje na 67 godina je preuranjeno, osobito za žene, jer im je očekivani životni vijek kraći za tri godine od prosjeka EU, a nisu izvršene ni procjene posljedica na radnike koji u svijet rada ulaze s 19 godina ili rade na teškim poslovima, za zdravstveni sustav, na nezaposlenost mladih, kao ni očekivano povećanje broja invalida - rekla je Jasna Petrović, predsjednica SUH-a, 2. prosinca na tribini u karlovačkom uredu SSSH-a pod naslovom „Što je novo u mirovinskom zakonu“. Šokantnim ocjenjuje i to što tzv. švicarska formula za usklađivanje mirovina i dalje ostaje u primjeni, iako se njome, upozoravaju, snižava realna vrijednost mirovina za 1 do 1,5 posto godišnje, pa možemo reći da sve više umirovljenika prima mirovine iz kontejnera. Ukratko, Karlovčani su mogli čuti kako Sindikat umirovljenika Hrvatske nije zadovoljan najnovijim 16. izmjenama mirovinskog zakona. Prijedlozi su nepromišljeni, nisu utemeljeni na ozbiljnim analizama, nedostaju pouzdane simulacije i općenito, sve ovo se ne može nazvati mirovinskom reformom, već samo još jednim pokušajem krpanja.

Ipak s novom formulom usklađivanja kupovna moć umirovljenika bi mogla ipak malo porasti, ali to nije zato

što netko u Vladi jako voli starije, već stoga što je Hrvatska upozorena od strane Europske komisije o potrebi izrade ozbiljne strategije borbe protiv siromaštva, a među ostalim i zbog toga što je skupina osoba starijih od 65 godina na trećem mjestu po siromaštvu, odmah iza Bugara i Ciprana. Svaki treći građanin u toj dobnoj skupini je siromašan. Država je stoga u obvezi i prema Strategiji EU 2020 zaštititi najugroženije skupine u ostvarivanju osnovnih prava. Hrvatska zaslužuje jednu cjelovitu mirovinsku reformu, a ne ovakvu autističnost ministarstva nepripravnog na ozbiljnu reformu, rekla je Petrović.

Milan Tomičić, zamjenik predsjednice SUH-a, uvodno je naglasio kako je javna rasprava o ovom važnom zakonskom dokumentu trajala svega 15 dana. Ukupno je stigao 171 komentar na predloženi tekst, od čega je šest komentara prihvaćeno, i to uglavnom kozmetičkih ili lektorskih, 23 su prihvaćena djelomično, a čak 142 komentara su odbijena. Sindikat se zalagao i za mirovinu bez penalizacije na temelju punog staža i predlagao da taj staž iznosi 40 godina, a za žene 37 godina, ali to nije prihvaćeno. Uvedene je djelomični institut punog staža od 41 godine, ali uz uvjet navršenih 60 godi-

na starosti. Poseban problem, između ostalog, je i penaliziranje prijevremenih mirovina, koje ima za cilj demotiviranje ranijeg odlaska u mirovinu, iako se zna da to najčešće nije stvar izbora već rješenje za preživljavanje. S druge strane trebalo bi drukčije riješiti nagrađivanje duljeg rada.

Ima li dobrih strana predloženog zakona? Predsjednica Petrović to komentira ovako: - Umirovljenicima će ipak za nijansu biti bolje, ali bit će im bolje zato što smo toliko dotaknuli dno, da se vlast teško usudi ići dalje. Hrvatska nije zemlja koja osobito voli svoje stare. Među konkretnim poboljšanjima umirovljenički sindikat navodi izostanak penalizacije kod stečaja, uvođenje minimalne mirovine, umjesto dosadašnje najniže te razdvajanje općih i posebnih mirovina, jer će se sada ipak vidjeti koliko dio mirovine je pojedinac stekao radom, a koji bonusima i nagradama.

Nakon tribine Mladen Badovinac, regionalni povjerenik SSSH-a pozvao je zainteresirane da se uključe u SUH te su podijeljene pristupnice, nakon čega je osnovan Inicijativni odbor za obnovu Podružnice SUH-a u Karlovcu, na čijem je čelu Ivan Brozović, dugogodišnji sindikalni povjerenik u graditeljstvu.

DONJI ANDRIJEVCI

Lutke i delicije

Ove jeseni članovi i članice Sindikata umirovljenika općine Donji Andrijevcu pripremili su malu izložbu lutaka, koje su obukli u narodnu nošnju andrijevačke Župe. Također su, za sve koji su se odazvali njihovoj tradicionalnoj zabavi, pripremili mnoštvo domaćih delicija i specijaliteta pripremljenih prema receptima iz prošlosti.

Posebni gosti su bili predstavnici lokalnog ogranka HSLS-a, s kojima SUH-ovci surađuju od izbora. Imajući u vidu spoj iskustva, znanja i stručnosti, zajednička zadaća je i nadalje, preko stručnih i mladih ljudi zastupljenih u Vijeću, doprinositi svojim prijedlozima za opće dobro. Mnogobrojne goste i uzvanike na zabavi je toplim

riječima pozdravio Marko Stevanović, predsjednik Podružnice SUH-a Donji Andrijevcu.

VODNJAN

Grad koji voli svoje stare

Grad Vodnjan - Dignano je 10. kolovoza 2011. godine službeno otvorio vrata Dnevnog centra za starije osobe "A. Cecon", i već u rujnu se započelo radom. Naime, sve je potaknuo ogranak SUH-a u Vodnjanu, i ubrzo je potpisan ugovor o uporabi kojim je prostor u Trgovačkoj 19. predan na uporabu Sindikata umirovljenika Hrvatske - podružnica Pula i vodnjanskom ogranku, i to na vrijeme od 10 godina bez naknade, a namjenski za programe za starije osobe.

Dnevni centar je koncipiran kao prostor za druženje, čitanje dnevnih novina, gledanje TV programa, vođenje kreativnih radionica i tečajeva te služi kao prostor za obavljanje patronažne djelatnosti kada je ista namijenjena široj populaciji (tečaj za roditelje, mjerenje krvnog tlaka, šećera u krvi...). U prosjeku Centar dnevno posjeti od 25 do 30 oso-

ba. Centar je otvoren za javnost od ponedjeljka do petka u dvije smjene (ujutro i poslijepodne), subotom ujutro, a financira se iz sredstava grada.

U realiziranju programa cijeloživotnog učenja, kreativnih radionica, zdravstveno-preventivnih programa, ali i brojnih prigodnih druženja kojima se starije osobe ponovno uključuju u društvena događanja svojeg kraja, život starijih građana Vodnjana postaje sadržajni i dostojanstveniji. Radi se i na povezivanju s mladim generacijama, a osobito je bio uspješan projekt edukacije korištenja kompjutera gdje su mladi sugrađani učili starije osobe ovim vještinama. U Vodnjanu, zahvaljujući našim SUH-ovcima, više nije teret biti star; barem je zabavnije i društvenije. (Mirella Marini)

SLAVONSKI BROD

Sa srcem i kuhačom

Od polovice srpnja, nakon turbulentnog razdoblja i promjene na čelu Podružnice Slavonki brod, bilo je živo i radno. Skupština je održana 20. rujna, podružnica je konsolidirana, Ivica Šimek izabran za predsjednika, uz Predsjedništvo od 11 članova i tri člana Nadzornog odbora. Od tada su održane četiri sjednice, učlanjeno je više od 40 novih članova, te je organizirano čak pet izleta i druženja - na jezeru Orahovica, jezeru Petnja, u Daruvaru i Požegi.

Izleti su iskorišteni i za gastronomska nadmetanja i degustacije uz vrlo malo novca i puno smijeha, pa se tako u Orahovici, uz ples i pjesmu, u kotluši kuhao grah. Na Poloju je ključao paprikaš, a u Daruvaru su na red, uz zabavu, došle i ozbiljnije teme i aktivnosti - prezentacija o dobrom snu, te kupanje u bazenima. Nije drukčije bilo niti u izletištu „Zlatni lug“ u Požegi, gdje smo na etno imanju imali pravu narodnu veselicu, uz gastronomske dodatke. Tako odmoreni i obnovljeni, aktivisti Slavonko-brodske podružnice u prostorijama Sindikata su održali tribinu o zdravlju, a slijedi obilazak potrebitih članova, s nižim primanjima i slabijeg zdravlja, kako bi ih se razveselilo božićnim darovima.

OTVORENO

Drugi mirovinski stup i otvoreno pismo premijeru Milanoviću

Opravdano je bilo pitanje Ive Marijanovića „Je li ispravno da novac prikupljen u II obveznom mirovinskom stupu bude u privatnim rukama, dok se država skupo zadužuje za isplatu mirovina?“, navodi u svom pismu SUH-u čitatelj Mile Lasić, naglasivši kako mu time daje potporu, ali i zahtjevu Sindikata umirovljenika za hitnom reformom drugog mirovinskog stupa, uz osnivanje stručne skupine za analiziranjem njegove učinkovitosti.

Naime, ovom je porukom Lasić želio upoznati SUH i s time da je uputio otvoreno pismo premijeru Milanoviću, jer se i šira javnost pita je li 54 milijarde kuna akumuliranog novca pametno držati u privatnim rukama, a država za njega garantira i ne koristi ga, dok ima deficit od 16,3 milijarde kuna, koji za 2014. iznosi čak 17,5 milijardi kuna.

I sad se s pravom postavlja pitanje, zašto ne pokušamo koristiti taj novac, ako su to iskoristile, Češka, Slovačka, Poljska Mađarska, koja ga je potpuno ukinula i sve prebacila u prvi mirovinski stup? Isto tako zašto ne sačuvati naše obiteljsko srebro, Croatia osiguranje d.d. koje ostvaruje dobit, kao i HPB, saniranu novcem poreznih obveznika i koje mogu puno značiti u očuvanju naše financijske neovisnosti.

Motiviran time, Lasić u obraćanju premijeru Milanoviću poziva na preispitivanje odluke o prodaji, a da se za pokriće proračunskog manjka izvidi mogućnost korištenja sredstava iz drugog obveznog mirovinskog stupa, u kojem se nalazi više od 50 milijardi kuna u bankama i investicijskim fondovima.

STUDENTSKI GRAD/ZAGREB

Zamjena za toplinu doma

Svaka osoba se svojim radom dokazuje i potvrđuje, a u slobodnom vremenu usređuje radeći nešto što nije nužno. Izvršni odbor Sindikalne podružnice umirovljenika „Studentski grad“ svojim članovima nastoji što češće i što kvalitetnije osmisliti sate u kojima će se članovi međusobno družiti radeći nešto čime bi se osjećali bolje, naučili nešto novo, razmijenili iskustva ili neke korisne informacije, recepte ili se možda nasmijali nekoj šali.

Tako su u proteklom mjesecu, u kojem je zahladilo, pa većina osoba traži toplinu doma, potaknuli programe koji se uglavnom održavaju u zatvorenom prostoru.

Tako su sportske sekcije koje okupljaju pojedine članove, kao igranje stolnog tenisa i pikada u drugoj prostoriji, okupile dobar broj žena. Vrijedne ruke naših kreativki odlučile su napraviti čestitku za svakog člana, tehnikom quillinga. To je tehnika koja zahtjeva dosta strpljenja i preciznosti savijanjem papira izrezanog na tanke „rezance“ koji se kasnije formiraju u željeni oblik iz kojeg mašta radi čuda. Iako se u početku činilo teškim, radom se stvorilo savršenstvo u izradi unikatnih čestitki.

Osim navedenoga, dva tjedna po tri sata svakodnevno organiziran je tečaj za rad na računalu. Odazvao se priličan broj polaznika od kojih su neki imali vlastita prijenosna računala, čime su olakšali su pohađanje što većeg broja članova. Zadovoljstvo naučenim nisu krili i rado bi nas-

tavili sa učenjem. Članovi su dobili ponudu OPG-a „Tkalac“ iz Međimurja za kupnju jabuka, krumpira, bučinog ulja i cikle po povoljnim cijenama, za što je bio zainteresiran dobar broj članova.

Odazvali su se i na dijeljenje letaka koje su 20. studenog dijelili saborskim zastupnicima, u kojima se traži popravljavanje mirovinskog zakona, a također su bili na prosvjedu 5. 12. 2013. koji su organizirale sve sindikalne središnjice na Markovom trgu.

Dobivaju redovite informacije o radu kako Sindikata, tako i o radu Hrvatske stranke umirovljenika kako bi imali što bolju sliku, kako civilne organizacije tako i stranke, koji se zalažu za bolji sustav mirovinskog, socijalno i zdravstvenog osiguranja, humaniji status umirovljenika te ostvarivanje njihovih prava. Putem interneta zainteresiranima upućuju zahtjev za europsku karticu zdravstvenog osiguranja, koju nakon podizanja u HZZO-u dostavljaju članovima.

Cilj je Izvršnog odbora Podružnice upoznati članove sa svim korisnim informacijama i gdje ih mogu dobiti. Kartama za kazalište razvesele ljubitelje te kulturne grane, dok izleti na kojima nedostaje mjesto viška svaki mjesec okupljaju i uveseljavaju članove, tako da se do sada posjetilo mnogo mjesta kako u zemlji, tako i u inozemstvu. (Snježana Živčić)

NOVA GRADIŠKA: OSNOVANA PODRUŽNICA SUH-a

Zaštita interesa i potreba

Dana 11. listopada vesela vijest za SUH, ali i za novo-gradišćanske umirovljenike, jer se okupilo tridesetak umirovljenika na osnivačkoj skupštini Podružnice SUH-a Nova Gradiška.

Za predsjednicu Podružnice izabrana je Mira Marković, za zamjenicu Matija Conjar, a za članove predsjedništva još i Marija Ivanišević, Mara Mikolčević, Slavko Klarić, Gordana Stazić i Ruža Skakalo. U Nadzorni odbor su izabrani: Nino Demarki, Ljubica Rogić i Ana Rakić. Novoizabrana predsjednica Podružnice

prilikom zahvale na izboru najavila je aktivnosti na učlanjivanju novih umirovljenika, ali i aktivnosti s ciljem zaštite i promicanja materijalnih, ekonomskih, socijalnih, zdravstvenih, kulturnih, ekoloških, sportsko-rekreacijskih i inih interesa i potreba umirovljenika i starijih osoba.

Osnivanju podružnice prisustvovali su predsjednik županijskog povjereništva Brodsko-posavske županije SUH-a Stjepan Rakitić i član Glavnog odbora SUH-a Vinco Kuzmić.

DUGO SELO

Za SUH-ovce - zdravo i veselo!

Podružnica SUH-a Dugo Selo ima dugogodišnju suradnju s Društvom Naša djeca. Ta suradnja svake je godine sve intenzivnija, pa je tako ove godine organizirano ljetovanje u Velom Lošinj u njihovom odmaralištu, ali ne na tradicionalni način, već kao aktivni odmor, što je direktno osjetilo 70 članova sindikata. Kraj ljeta označio je tek početak programa aktivnog oporavka, pa je prva grupa krenula krajem kolovoza, a druga grupa u rujnu. Doček od osoblja je bio nezaboravan, a ljubaznost vozača Čazmatransa neporeciva. Posljedice po zdravlje su najpozitivnije, uz nevjerojatan čist zrak samog arhipelaga odnosno otoka Velog Lošinja. Boravak uz ugodnu šetnju blagodat je za sve one koji imaju smetnje disanja ili bronhijalnu astmu. SUH apelira kao na lokalne vlasti, na grad Dugo Selo, te općine Brckovljani i Rugvica, da pomognu opstanak odmaralištu DND u Velom Lošinj.

Podružnica Dugo Selo nastavlja i svoj program očuvanja zdravlja starijih osoba koji obuhvaća mjesečna predavanja, akcije mjerenja šećera u krvi tlaka, težine i obujma struka. Naime, ovim programom nastoje staviti nagla-

sak na važnost brige o tjelesnoj težini i kvalitetne prehrambene navike. Primjerice, predavanje Ljiljane Franjić o balansiraju prehrane, unošenje kvalitetnih namirnica uz kombiniranje tjelesne aktivnosti, bilo je dobro posjećeno, a nakon predavanja predstavnici Crvenog križa Dugo Selo i Doma zdravlja, u suradnji sa SUH-om mjerili su okupljenima šećer i tlak. Inače, u taj je program uključeno 20-tak članova SUH-a.

Zdravlje se održava i izletima, pa se

tako s radošću pamte trenuci izleta u idilično mjesto za odmor i rekreaciju "Toplice Lešće" za 65 penzionera, koji su se upoznali s krajolikom Toplica Lešće, rijeke Mrežnice sa svojim slapovima, Generalskog stola, a najviše je privukla ljekovitost termalne vode, koja je doista osobita - u vodi od oko + 33°C ima magnezija, sulfata, kalcija i karbonata pa se može reći da je to voda koja općenito poboljšava zdravstveno stanje baš starijih osoba. (Josip Sahor)

VRGORAC

Nikad odmora, dok ima potreba

I ove godine vrgorački SUH-ovci uspješno su odradili niz aktivnosti koje su dogovorili na skupštini održanoj u prosincu prošle godine.

U prvoj polovici godine organizirali smo nekoliko akcija mjerenja tlaka i razine šećera u krvi za sve umirovljenike vrgoračkog kraja. Na našem području živi oko tisuću umirovljenika, ali je bio slab odaziv na navedena mjerenja, kao da ljudima nije stalo. Naime, na taj način preventivno sprječavamo neke zdravstvene probleme, a to je potrebno u našim godinama. Lipo kaže poslovičica: "Bolje spriječiti, nego liječiti".

22. lipnja otputili smo se u rodnu kuću oca domovine - dr. Ante Starčevića u Velikom Žitniku i rodnu ku-

ću genijalnog izumitelja Nikole Tesle u Smiljanu. Obišli smo i neke znamenitosti u Gospiću i Zadru.

Na jubilarnim 5. sportskim susretima SUH-a Splitsko-dalmatinske županije u Žrnovnici sudjelovalo je 29 naših članica i članova, a natjecali su se u svim disciplinama. Domaćini su nas lijepo dočekali, a bilo je i lipe dalmatinske pisme.

Nekoliko naših kolegica je, i ove godine, izložilo svoje radove i peklo uštipke na vrgoračkoj biklijadi - tradicionalnoj manifestaciji koja svojom bogatom ponudom večernjeg sajma domaćih proizvoda i rukotvorina, smotrom folklora i zabavno-glazbenim programom njeguje stare običaje. Od 7 - 17. listopada 21 član

naše podružnice bio je na rehabilitaciji u toplicama Banja Vrućica.

Povodom Uskrsa priređen je domjenak za sve naše članove, a zakažan je i domjenak u povodu božićnih blagdana 21. prosinca.

Višegodišnje uspješne aktivnosti naše Udruge su prepoznate u našem gradu i u našoj županiji. O našim aktivnostima pisalo je u Slobodnoj Dalmaciji, Makarskoj kronici, Vrgoračkim novinama, Glasniku Vrgorske krajine i Glasilu SUH-a, a naš radio Biokovo je emitirao na stotine vijesti i obavijesti o našim aktivnostima.

Ipak, najvažnije je da se mi družimo već - 16 - godina. Sretni vam božićni blagdani i svako dobro u 2014. godini! (Petar Grbavac)

Ivan Sršen, predsjednik Podružnice SUH-a Dubrovačko-neretvanske županije

Oštro protiv raslojavanja društva

Ivan Sršen, doajen je sindikalnoga pokreta, mladenačke energije, rodom s otoka Mljeta, pravnik po obrazovanju, početkom prosinca ove je godine ušao u osamdesetu, ali s jednakom upornošću kao nekad iznosi argumente i oštro govori o problemima u društvu i sadašnjem položaju umirovljenika.

Od godine 1995. stalni je član SUH-a i prvi predsjednik dubrovačke podružnice Sindikata umirovljenika te je po njezinu osnivanju utemeljio i Županijsko povjereništvo SUH-a Dubrovačko-neretvanske županije, kojemu je do danas predsjednik.

Osnovao je još šest podružnica SUH-a od kojih se održalo njih četiri. Dnevno nekoliko sati posvećuje sindikalnom radu, proučava brojnu literaturu i ažurno prati sve promjene propisa koje se tiču položaja umirovljenika.

Stoga se ne treba posebno čuditi i njegovu javnom djelovanju te je nekoliko godina imao redovnu kolumnu u dubrovačkom tjedniku Glas Grada. Međutim u posljednje vrijeme vid mu je drastično pogoršan, pa je sada, kako sam kaže, osuđen na praćenje radijskih emisija, jer sve teže čita.

Redovito se odaziva pozivima novinara i žustro objašnjava kontinuirano smanjenje prava umirovljenika, od novčanih naknada do problema socijalne skrbi i općeg siromaštva. Ipak, ističe razumijevanje gradskih i županijskih vlasti za probleme umirovljenika i usprkos oštrim kritikama koje upućuje ministarstvima i Vladi, na ovom je području SUH održao dobar imidž i zato nam pomažu na lokalnoj razini, kaže Sršen.

Kada je osnovana dubrovačka podružnica SUH-a tada ih je bilo svega 36, a taj je broj dvije godine kasnije narastao na čak 1300 nakon bratimljenja sa sindikatом umirovljenika talijanske regije Pijemonte - ovo Sršen objašnjava i činjenicom da je te godine iz Italije pristigla znatna humanitarna pomoć. Nakon godinu dana, slijed te pomoći je nastavljen i iz drugih europskih zemalja, što je održalo znatan broj umirovljenika u članstvu SUH-a. S vremenom se broj članova spustio na oko 500, dok ih je sada oko

☞ Mi umirovljenici, posebno kroz djelovanje sindikata, moramo nastupati oštro i beskompromisno u borbi za svoja prava i jasno artikulirati svoje zahtjeve ☹

tristotinjak koji redovno plaćaju članarinu.

Sršen će ovdje kazati kako su u Podružnici nastavili s humanitarnim aktivnostima i akcijama solidarnosti, pa su ustanovili i „pakete pažnje“ - solidarnu pomoć umirovljenicima slabijeg imovinskog stanja, a ti se paketi sastoje uglavnom od osnovnih namirnica. Također, redovito obilaze bolesne članove i prema njihovu imovnom stanju i potrebama slažu „pakete pažnje“.

Kolumne gospara Sršena objavljivane u dubrovačkom tjedniku britki su politički komentari s jasnim porukama i kritikama pogrešnoga smjera u razvoju, posebno prema starijim osobama, ali je istodobno udarao i po za-

pošljavanju po političkim kriterijima i povlaštenim mirovinama.

Stoga, pitam uvaženog gospara što bi trebalo napraviti. Najprije, reći će, nevjerojatno je koliko ima sindikata i to je po njemu rezultat smišljene rabe vlasti, koja je uglavnom nestručna, pa su razjedinjavanjem snage sindikata, povećanjem broja interesnih skupina, posve raslojili društvo i otupili moguću oštricu kritike.

Nasuprot tome, mi umirovljenici, posebno kroz djelovanje sindikata, moramo nastupati oštro i beskompromisno u borbi za svoja prava i jasno artikulirati svoje zahtjeve, tvrdi gospodar Sršen. Jer, nastavlja, populacija je sve starija, a društveni utjecaj nas starijih, umirovljenika, osoba s iskustvom i znanjima koja bismo rado prenijeli mladima - sve je manji.

Optimist sam ipak, vjerujem kako je sazrelo vrijeme za promjene, pa na to treba upozoriti vlast, upravo stoga da se nezadovoljstvo naroda ne bi prelilo na ulice, upozorava Sršen. (Bosiljko Domazet)

Odgovara:

MILAN TOMIČIĆ
dipl. pravnik

Zastara na osnovi sudske presude

Pitanje: Vodio sam spor kojeg sam izgubio prije 8 godina. Presuda je sadržavala i odredbu o naknadi troškova postupka u većem iznosu, koje nisam platio.

Kada sam već zaboravio na spor došlo mi je rješenje o ovrsci na iznos troškova spora, kamate na te troškove, kao i troškove ovršnog prijedloga. Kako se radi o velikom iznosu, očajan sam. Zar potraživanje ne zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godina? Što da radim? (B.S., Novi Vinodolski)

Odgovor: Nažalost, niste u pravu. Potraživanje po osnovu sudske presude zastarijeva u roku od 10 godina računajući od pravomoćnosti presude.

Savjetujem Vam da stupite u kontakt s ovrhovoditeljem te da pokušate dogovoriti plaćanje duga u ratama.

Ovrha na oglasnoj ploči

Pitanje: Prije tridesetak dana odbio sam potpisati prijem rješenja o ovrsci jer nisam znao na što se ta ovrha odnosi. Obzirom da rješenje o ovrsci nisam zaprimio, može li ono za mene imati loše posljedice. Hoće li se pokušaj uručivanja rješenja ponoviti? (R.G. Osijek)

Odgovor: Niste dobro postupili. Time što ste odbili primiti rješenje o ovrsci niste otklonili pravne posljedice koje će nastupiti temeljem ovršnog rješenja. Naime, rješenje o ovrsci istaknut će se na oglasnoj ploči javnog bilježnika ili suda, ovisno tko je rješenje izdao. Smatrat će se da je dostava ovršnog rješenja obavljena istekom osmog dana od isticanja na oglasnoj ploči.

Jamac bratu

Pitanje: Brat mi je pao u velike financijske probleme i zadužio se preko svake mjere, pa me je zamolio da mu dam svoje osobno jamstvo za vraćanje duga. Obzirom da mi je to jedini brat, te da ga nikako nisam mogao odbiti, dao sam jamstvo za vraćanje duga svoga brata. Sve sam to učinio bez znanja moje supruge koja je

nakon saznanja za jamstvo tražila od mene da dano jamstvo povučem. Zanima me mogu li povući jamstvo, odnosno odustati od jamstva bez posljedica. (S.K., Gospić)

Odgovor: Za odgovor na Vaš upit važno je znati da li ste sklopili pisani ugovor o jamstvu.

Ukoliko ste sklopili pisani ugovor o jamstvu pravno ste obavezni, umjesto brata, vratiti dug ukoliko sam to ne učini. Ako niste sklopili pisani ugovor, usmena izjava da dajete jamstvo Vas ne obvezuje.

Ukoliko ste sklopili ugovor o jamstvu u pisanoj formi, dužni ste snositi sve posljedice nevratanja duga od strane Vašeg brata. Ugovor o jamstvu možete raskinuti samo odlukom suda ili u sporazumu sa vjerovnikom. U slučaju da podmirite dug Vašeg brata, stječete regresno pravo prema bratu, tj. na povrat.

Suvlasništvo obiteljske kuće

Pitanje: Suvlasnik sam obiteljske kuće zajedno s nekoliko braće i sestara. Nažalost, odnosi nam nisu harmonični, štoviše svade o tome kome pripada pojedini dio kuće sve su učestalije. Daljnja situacija je neodrživa, pa Vas molim da mi odgovorite što da činim. Mogu li svoj dio kuće prodati, ili postoji bolji način za rješenje problema vezanih za suvlasništvo? (V.V., Karlovac)

Odgovor: Svoj dio kuće kao suvlasnik možete prodati drugom suvlasniku ili nekoj trećoj osobi. To Vam nitko ne može osporiti. Međutim, teško je vjerovati da ćete u tako nesređenoj situaciji moći naći kupca za Vaš suvlasnički dio.

Stoga Vam predlažem da zajedno sa ostalim suvlasnicima pokušate sačiniti sporazum o razdiobi suvlasništva kojim bi utvrdili pripadajuće dijelove svakog suvlasnika.

Ako to ne uspije, svaki od suvlasnika može tražiti razvrtnuće suvlasništva putem suda. Sud će u izvanparničnom

postupku odlučiti o razvrtnuću suvlasništva, a troškove postupka snose svi suvlasnici srazmjerno veličine svog suvlasničkog dijela.

Okončanjem izvanparničnog postupka svaki suvlasnik postaje vlasnik točno utvrđenog dijela kuće što omogućuje lakše raspolaganje sa pripadajućim dijelom.

Zaštićena mirovina

Pitanje: Primam mirovinu znatno veću od prosječne plaće u Republici Hrvatskoj. Obzirom da mi uskoro predstoji ovrha na veći novčani iznos, zanima me koliki je iznos koji je izuzet od ovrhe. Da li je to 2/3 moje mirovine? (B.K., Zagreb)

Odgovor: Obzirom da prema danim podacima Vaša mirovina znatno nadmašuje prosječni plaću u RH, koja iznosi 5.464,00 kn, Vaša mirovina zaštićena je do 2/3 iznosa prosječne plaće. Za ostatak preko tog iznosa Vaša mirovina podliježe ovrsci u cijelosti.

Rad nakon mirovine

Pitanje: Polovicom sljedeće godine stječem pravo na prijevremenu starosnu mirovinu. Čula sam da će umirovljenici stupanjem na snagu novog Zakona o mirovinskom osiguranju moći nastaviti raditi u nepunom radnom vremenu, time da zadržavaju pravo na mirovinu. Da li je to točno? (V.S., Zagreb)

Odgovor: Nažalost novi Zakon o mirovinskom osiguranju ne predviđa mogućnost da korisnici prijevremene starosne mirovine koriste mogućnost rada u nepunom radnom vremenu nakon odlaska u prijevremenu starosnu mirovinu. Ako se nakon umirovljenja ponovno zaposlite, morat ćete zamrznuti mirovinu. Navedeno pravo mogu koristiti samo korisnici pune starosne mirovine, zatim korisnici invalidske mirovine zbog profesionalnog oboljenja i umanjene radne sposobnosti, te umirovljenici koji ostvaruju pravo na tzv. drugi dohodak.

Napominjem da je Sindikat umirovljenika Hrvatske uporno tražio da se u ovu grupu uvrste i korisnici prijevremene starosne mirovine, no to nije prihvaćeno.

BESPLATNO PRAVNO SAVJETOVALIŠTE
za članove Sindikata umirovljenika
01 46 55 111 / kućni 244

PROGRAM ZA UMIROVLJENIKE U SURADNJI SA SINDIKATOM UMIROVLJENIKA HRVATSKE

ARANŽMAN UKLJUČUJE:

- * hotelski smještaj i prehrana
- * specijalistički pregled
- * tri fizikalne procedure (osim masaža, lasera i akupunkture)
- * kupanje u termomineralnoj vodi (u kadi ili bazenu)
- * EKG

CIJENA:

- * I mjesec 1420 Kn
- * II i XII mjesec 1450 Kn
- * III mjesec 1500 Kn
- * IV i XI mjesec 1650 Kn
- * V i X mjesec 1700 Kn

SMJEŠTAJ: 1/2 i 1/3 sobe

Dužina trajanja programa: **10 DANA**

Informacije i rezervacije: telefon: 00387 53 410 030; faks: 00387 53 431 361
e-mail: recepција@banja-vrucica.com; web: www.banja-vrucica.com

*Čestit Božić i sretna Nova godina!
Želimo Vam mnogo zdravlja, sreće i veselja.*

*Sve najbolje žele Vam svi zaposlenici
u ZTC "Banja Vručica" Teslić.*

Dragi umirovljenici!

Božićni blagdani vrijeme su mira i nade, iščekivanja radosne vijesti koja nas trajno podsjećá da nikada ne smijemo izneostjeriti temeljna kršćanska i općeljudska načela savjesti i života, a to su: pravda, istina i jednakost. Poruke Božića nas obvezuju da poštujemo dostojanstvo svakog čovjeka i obitelji, da posebno brinemo o slabijima i nemoćnima; da predano i nadasve odgovorno u miru izgrađujemo našu zajedničku i sretniju budućnost.

Poštovani dragi umirovljenici, želim vam čestit Božić, a u Novom ljetu mir i dobro!

Vaš Milan Bandić

*Sretan i blagoslovljen Božić
i uspješnu novu 2014. godinu*

*želi vam ravnatelj
Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
prim. Siniša Varga dr. med. dent.*